

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-Generaal
Energie en Telecom**
Directie Telecommarkt
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC Den Haag
T 070-3798911 (algemeen)
www.ez.nl

Behandeld door
Hans Kwakkenbos
T 070 379 8118
F 070 379 8264
j.i.kwakkenbos@minez.nl

Datum 21 april 2009

Betreft Vragen over de tariefsverhoging van KPN

Ons kenmerk
ET/TM / 9072029

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Elias en de aanvullende vragen van het lid Gesthuizen aan de minister en de staatssecretaris van Economische Zaken over de tariefsverhoging van KPN (beide vragensets ingestuurd op 6 april 2009 onder nummer 2009Z6388).

Vragen van het lid Elias:

1

Heeft u kennisgenomen van de berichtgeving omtrent de verhogingen van tarieven door KPN en submerken van diverse telefonie- en internetdiensten (Nederlands Dagblad, 2 april 2009 en de Telegraaf, 2 april 2009)

Antwoord

Ja

2

Bent u bereid de NMa/OPTA te laten onderzoeken of deze tariefverhogingen het gevolg zijn van slechte marktwerking, veroorzaakt door gebrek aan concurrentie, zoals door diverse betrokkenen in genoemde berichtgeving naar voren wordt gebracht? Zo nee, waarom heeft u deze bereidheid niet? Zo ja, bent u bereid de uitkomst van dat onderzoek aan de Kamer te doen toekomen?

Antwoord

Nee. Dit is een zelfstandige bevoegdheid van de betreffende toezichthouders. In dit verband merk ik overigens wel op dat toezichthouder OPTA recent haar nieuwste marktanalyses heeft afgerond en dat die geen aanleiding hebben gegeven tot maatregelen op de eindgebruikersmarkt (tarieven). Er zijn wel maatregelen opgelegd aan KPN om concurrenten toegang te geven tot het vaste netwerk van KPN. Deze kunnen concurrerende tarieven aanbieden.

3

Bent u bereid deze vragen op korte termijn te beantwoorden? Bent u bereid te bevorderen dat de resultaten van het eventuele NMa/OPTA-onderzoek de Kamer vóór 1 mei 2009 bereiken?

Antwoord

Met de tijdige beantwoording van deze vragen heb ik de gevraagde bereidheid getoond. De tweede vraag over een eventueel NMa/OPTA onderzoek is, gegeven mijn antwoord op vraag 2, niet van toepassing.

Aanvullende vragen van het lid Gesthuizen:

1

Wat is uw mening over het feit dat klanten van KPN en dochterbedrijven van KPN worden geconfronteerd met prijsstijgingen? (Telecom Paper, 2 april: "KPN ziet ruimte voor prijsverhogingen na consolidatieslagen", <http://www.telecompaper.com/nl/article.aspx?cid=665805> en Telecom Paper, 2 april: "In duopolie kan KPN zonder consequenties tarieven verhogen" <http://www.telecompaper.com/nl/article.aspx?cid=665843>)

Antwoord

De vraag of er sprake is van prijsstijgingen en –belangrijker nog- de eventuele vervolgvraag of deze prijsstijgingen excessief zijn, is ter beoordeling aan de betreffende toezichthouders (OPTA en NMa). Ik verwijs hierbij naar het antwoord op de tweede vraag van het lid Elias.

2

Wat is uw mening over de uitspraak van KPN dat "door consolidatie op de breedband- en de mobiele markt de concurrentiedruk is teruggevallen"?

Antwoord

Uit feitelijke gegevens blijkt sprake van enige consolidatie op de breedband- en mobiele markt. Of dat vanzelfsprekend leidt tot terugvallende concurrentiedruk is echter de vraag. Ook bij een gering aantal spelers op de markt kan er sprake zijn van concurrentie. Bovendien kunnen operators zonder eigen netwerk concurrerende diensten aanbieden. Het is aan de betreffende toezichthouders om te oordelen of er sprake is van misbruik van marktmacht, die zich bijvoorbeeld uit in hogere tarieven. Voorts kan de NMa op grond van de Mededingingswet onderzoek doen naar eventuele afspraken tussen partijen, indien zij daartoe aanleiding ziet.

De NMa heeft de fusies, die ten grondslag liggen aan de consolidatie, overigens beoordeeld en geconstateerd dat er – mede in het licht van de maatregelen van OPTA op het terrein van toegangsverplichtingen – geen versterking van een machtspositie heeft plaatsgevonden.

3

Vindt u dit een ongunstige ontwikkeling voor consumenten? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord

Indien er sprake zou zijn van te hoge tarieven door misbruik van marktmacht, dan zou dat inderdaad niet wenselijk zijn voor consumenten. OPTA heeft echter, in het kader van de marktanalyse die ik onder vraag 2 van het lid Elias heb genoemd, geoordeeld dat dit niet het geval is.

4

Erkent u dat ook op de kabelmarkt consolidatie ervoor heeft gezorgd dat de prijzen stijgen?

Antwoord

In de Beleidsdoorlichting Efficiënt werkende communicatiemarkt, die ik aan de Tweede Kamer heb gestuurd, is op deze materie ingegaan. Onderzoek van de NMa naar de kabeltarieven heeft in 2005 uitgewezen dat de tarieven voor analoge televisie weliswaar waren gestegen tot 2005, maar dat er geen sprake was van excessieve winstneming. In de jaren daarna zijn de tarieven gestabiliseerd na toezeggingen van de kabelbedrijven om prijsverhogingen te beperken tot inflatieniveau.

5

Vindt u dat OPTA moet ingrijpen om voor voldoende keuzevrijheid voor consumenten te zorgen en prijsstijgingen te voorkomen?

Antwoord

OPTA en NMa hebben inderdaad een rol bij het bieden van voldoende keuzevrijheid voor consumenten en het voorkomen van te hoge prijzen in geval van marktmacht. Wat betreft de keuzevrijheid voor consumenten wijs ik u op het marktbesluit van OPTA d.d. 5 maart 2009, waarin toegang tot de kabel gereguleerd gaat worden met ingang van 17 maart 2009. Wat betreft de prijsstijgingen verwijs ik allereerst naar het antwoord op de vorige vraag en daarnaast op de zelfstandige bevoegdheid die OPTA en NMa hebben om prijsstijgingen opnieuw te onderzoeken, indien zij daartoe aanleiding zien.

(w.g.) drs. F. Heemskerk
Staatssecretaris van Economische Zaken